

ЗВІТ

за перший етап виконання наукової роботи (науково-технічної розробки)
(2020 рік)

1. Назва НДР та категорія роботи:

Моделювання розвитку складних ієрархічних систем у виробничій сфері, прикладна.

2. Керівник НДР: Сергієнко Олена Андріанівна

3. Номер державної реєстрації НДР: №0120U101610

4. Назва закладу вищої освіти або наукової установи:

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

5. Терміни виконання етапу: **03.2020 – 12.2020**

6. Короткий зміст запиту (предмет, об'єкт, мета, основні завдання, до 20 рядків).

Предмет дослідження – комплекс теоретичних та методичних засобів моделювання розвитку складних ієрархічних систем у виробничій сфері.

Об'єкт дослідження – процеси управління розвитком виробничо-економічних систем.

Метою дослідження є розробка та вдосконалення теоретичних і методичних підходів до управління на основі моделювання розвитку складних ієрархічних систем.

Для досягнення мети дослідження передбачено розв'язання наступних завдань:

- виконати оцінку та аналіз теоретико-методологічних основ стратегічного розвитку виробничо-економічних систем;
- розробити модельний базис стратегічного розвитку виробничо-економічних систем;
- обґрунтувати заходи щодо вдосконалення системи стратегічного управління виробничо-економічних систем, для вибору альтернатив розвитку в умовах дії загроз, оцінка прогнозних значень економічного результату від їх реалізації.

7. Результати виконання попереднього етапу (за наявності) (до 10 рядків).

8. Опис процесу наукового дослідження за звітним етапом (до 50 рядків).

Дане дослідження спрямоване на розробку комплексу економіко-математичних моделей стратегічного розвитку виробничо-економічних систем на основі аналізу та оцінки потенціалу їх розвитку, формування та реалізації стратегічних альтернатив розвитку в умовах дії загроз зовнішнього та внутрішнього середовища.

Дослідження базується на використанні загальнонаукових та спеціальних методів наукових досліджень:

- теорію життєздатності систем – для опису системи управління стратегічним розвитком підприємства;
- нейромережні методи для прогнозування вірогідності стану підприємств;
- метод таксономії – для побудови інтегральних показників рівня розвитку за основними сферами життєдіяльності підприємства;
- методи панельних даних – для побудови авторегресійних економетричних моделей оцінки та прогнозування динаміки
- методи векторно-авторегресійного аналізу для дослідження нелінійної динаміки розвитку підприємства;
- методи системної динаміки – для побудови імітаційної моделі реалізації сценаріїв розвитку підприємства;

- метод імітаційного моделювання сценаріїв – для аналізу можливих варіантів розвитку в умовах дії загроз і визначення кращих сценаріїв;
- теорія нечітких множин – для вибору стратегічних альтернатив розвитку.

Дослідження передбачає узагальнення підходів до кількісного оцінювання та побудови імітаційної моделі реалізації сценаріїв розвитку підприємства, розробки заходів щодо їх впровадження у діяльність підприємств.

9. Результати першого етапу відповідно до технічного завдання:

Номер етапу	Назва етапу згідно з технічним завданням	Заплановані результати етапу	Отримані результати етапу
1.	Удосконалення теоретико-методологічних основ стратегічного розвитку виробничо-економічних систем на основі факторного дослідження тенденцій розвитку, зовнішнього та внутрішнього середовища, оцінювання загроз.	Виконання аналізу публікацій з проблеми стратегічного розвитку виробничо-економічних систем. Факторне дослідження тенденцій розвитку, дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища, оцінювання загроз	Проаналізовано існуючі теоретико- методологічні підходи щодо основ стратегічного розвитку виробничо-економічних систем. Використовуючи методи моделювання, здійснено факторне дослідження тенденцій розвитку, зовнішнього та внутрішнього середовища. Побудовано моделі реалізації сценаріїв розвитку підприємства з позицій впливу загроз. Розроблено сценарні моделі як альтернативи розвитку підприємства.

10. Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів

До основних наукових результатів проведеного дослідження слід віднести такі:

1. Представлено запропонований в роботі комплекс моделей стратегічного розвитку, що включає такі блоки моделей: оцінки та аналізу факторного простору; оцінки та аналізу стратегічного розвитку; моделювання стратегічного розвитку підприємства.
2. Запропоновано та обґрунтовано використання моделей нелінійної динаміки та оцінки загроз економічній безпеці підприємства, що дозволяє визначити закономірності його розвитку, взаємозв'язок між досліджуваними сферами життєдіяльності та ступінь їх впливу на рівень загального розвитку, а також домінуючі загрози за їх актуальністю і значущістю та ступінь їх впливу.
3. Урахування дії загроз при розробці стратегій розвитку дозволяє визначити множину безпечних станів системи в цілому і за сферами життєдіяльності (локальними складовими) та розрахувати ефективну траєкторію поведінки системи.
4. Розроблено комплекс сценарних моделей формування та реалізації стратегій розвитку підприємства, визначено їх структурні компоненти; побудовано модель управління рівнем розвитку, моделі формування та реалізації сценаріїв розвитку.

11. Відмінні риси і переваги отриманих результатів над вітчизняними або зарубіжними аналогами

Наукові результати, які отримані у ході виконання першого етапу роботи, мають переваги над вітчизняними аналогами, оскільки, за аналізом літературних джерел та прикладних розробок, в Україні велике значення відводиться впровадженню в практику

підприємств ідей і технологій стратегічного управління розвитком. Крім того, вирішення завдань ефективного управління стратегічними процесами підприємств неможливе без застосування широкого кола економіко-математичного інструментарію.

Разом з тим, у вітчизняних та зарубіжних виданнях не знайшли належного відображення питання, пов'язані з розробкою комплексу методів і моделей оцінки та аналізу стратегічного розвитку, що б задовольняли потреби підприємств, які функціонують у динамічному середовищі. Крім цього, слід відзначити, що на даний час недостатньо уваги приділяється питанням розробки сценарних моделей розвитку підприємств в умовах дії загроз зовнішнього та внутрішнього середовища.

Разом з тим, використання закордонних підходів в Україні пов'язане з певними ризиками: особливості господарювання у сучасних трансформаційних та кризових умовах економіки країни; законодавчі особливості діяльності, з якими стикаються вітчизняні підприємства; обмеженість внутрішніх ресурсів та зростання агресивності зовнішнього середовища.

12. Практична цінність результатів

1. Аналіз праць вітчизняних і зарубіжних дослідників теорії та практики застосування моделювання розвитку складних ієрархічних систем у виробничій сфері, поточного стану і тенденцій розвитку цієї сфери підтверджує актуальність і своєчасність аналізу існуючої виробничо-економічної системи в аспекті оцінювання дії загроз внутрішнього та зовнішнього середовища, обґрунтування заходів щодо вдосконалення системи стратегічного управління виробничо-економічних систем для вибору альтернатив розвитку в умовах дії загроз.
2. Значущість впровадження сучасних ієрархічних систем у виробничій сфері для ефективного управління підприємствами важко переоцінити в процесі організації їх діяльності в швидкозмінних умовах внутрішнього та зовнішнього середовища. Практична цінність отриманих результатів підтверджена на практиці та визначається можливістю їх використання у виробничій сфері як інструментарію вибору найбільш сприятливої стратегічної альтернативи.
3. Практична цінність результатів полягає в тому, що отримані результати дослідження можуть бути впроваджені в діяльність конкретних виробничих підприємств як методичні рекомендації, так і використані для поглиблення теоретичних та прикладних досліджень та розробки методик в наступних госпрозрахункових роботах за договором з різними підприємствами, а також шляхом оприлюднення отриманих результатів на рівні дисертаційних досліджень, наукових монографій, статей і доповідей на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Отримані результати були використані для наукового консультування організацій: на I етапі виконання роботи – «Харківського громадського фонду розвитку вищої освіти «Інтелект» (Договір № 70/225-2018 від 21.02.18 р.) за напрямами вирішення задач з прогнозування процесів стратегічного розвитку із використанням економіко-математичних методів та моделей.

13. Використання результатів роботи у освітньому процесі

Результати НДР будуть використані для створення або оновлення курсів лекцій, практичних і лабораторних робіт за дисциплінами: «Оптимізаційні методи та моделі», «Методи і моделі дослідження економічних процесів», «Економіка та організація інноваційної діяльності в торгівлі», «Електронна комерція та глобальне підприємництво», а також у курсовому та дипломному проектуванні.

14. Результативність виконання етапу науково-дослідної роботи

Показники	<u>Заплановано</u> (відповідно до запиту або ТЗ)	<u>Виконано</u> (за результатами НДР)	<u>%</u> <u>виконання</u>
	кількість	кількість	%
1. Публікації виконавців (авторів) за тематикою НДР: 1.1. Статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science (або Index Copernicus для соціо-гуманітарних наук). 1.2. Публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science (або Index Copernicus для соціо-гуманітарних наук). 1.3. Статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України: з них: в журналах з особливим статусом (рекомендовані секціями). 1.4. Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України. 1.5. Монографії та розділи монографій, опубліковані за рішенням Вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи). 1.6. Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в іноземних видавництвах 1.7. Підручники, навчальні посібники України. 1.8. Словники, довідники.	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">15</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">1</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">17</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">1</p>	<p style="text-align: center;">100</p> <p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">100</p> <p style="text-align: center;">100</p> <p style="text-align: center;">100</p> <p style="text-align: center;">100</p> <p style="text-align: center;">100</p>
2. Підготовка наукових кадрів: 2.1. Захищено докторських дисертацій за тематикою НДР. 2.2. Захищено кандидатських дисертацій за тематикою НДР.	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>
3. Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за тематикою НДР: 3.1. Отримано патентів України. 3.2. Отримано свідоцтв про реєстрацію авторського права України.	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>	<p style="text-align: center;">–</p> <p style="text-align: center;">–</p>

	3.3. Подано заявок на отримання патенту України.	–	–	–
	3.4. Отримано патентів інших держав.	–	–	–
	3.5. Подано заявок на отримання патенту інших держав.	–	–	–
4.	Участь з оплатою у виконанні НДР (штатних одиниць/осіб):			
	4.1. Студентів.	–	–	–
	4.2. Молодих учених та аспірантів.	–	–	–

* До звіту додається перелік виконавців (ПІБ та посада)

15. Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених дисертацій

Монографії

1. Sergienko O.A. Applied aspects of proactive modeling of innovative-investment processes of complex hierarchical systems: enterprise – region – state / O.A. Sergienko, M.S. Tatar, O.B. Bilotserkivskiy, V.V. Baranova // Modern approaches to knowledge management development: Collective monograph / Publisher: Ljubljana School of Business. Tržaška cesta 42, 1000 Ljubljana, Slovenia, 2020. – P. 147–161. https://www.vspv.si/uploads/visoka_sola/datoteke/mono_ljubljana_school_of_business_2020.pdf

2. Підвищення ефективності управління торговими підприємствами на основі інтелектуально-інформаційних систем : монографія / Є.М. Шапран, С.К. Рамазанов, О.Б. Білоцерківський, О.А. Сергієнко, О.Є. Гапоненко, С.О. Степуріна, І.І. Соснов. – Х.: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – 168 с.

3. Реалізація маркетингової політики торговельного підприємства на основі оцінки впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища / Є.М. Шапран, С.К. О.Б. Білоцерківський, О.А. Сергієнко, О.Є. Гапоненко, І.І. Соснов, О.Є. Шапран – Х.: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – 198 с.

4. Білоцерківський О.Б. Вибір, впровадження та вдосконалення CRM-систем торговельних підприємств: проблеми та шляхи вирішення / Білоцерківський О.Б. // Держава, галузі, підприємства, бізнес: реалії і тенденції економічного, інформаційного та технічного розвитку: **монографія** / за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. – Дніпро: Пороги, 2020. – Розд. 5.2. – С. 305-312

Методичні вказівки

1. Методичні вказівки до виконання магістерської дипломної роботи [Електронний ресурс] : для студентів спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" другого (магіст.) рівня усіх форм навчання / уклад.: Є. М. Шапран [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 40 с.

2. Методичні вказівки до виконання бакалаврської дипломної роботи [Електронний ресурс] : для студентів спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" другого (магіст.) рівня усіх форм навчання / уклад.: Є. М. Шапран [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 40 с.

3. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Оптимізаційні методи та моделі» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання / І.І. Соснов, С.О. Степуріна. – Харків:

НТУ «ХПІ», 2020. – 30 с.

4. International supply chain management. Study guide : Intern. logistics course for undergraduate students. Majors : 073 "Management", 076 "Entrepreneurship, Trade and Exchange Activity" / O.B. Belocerkovskiy. - Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47541>

5. International supply chain management : **lecture notes** : Intern. logistics course for undergraduate students. Majors : 073 "Management", 076 "Entrepreneurship, Trade and Exchange Activity" Міжнародна логістика : текст лекцій для студентів спец. 073 "Менеджмент", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" / О.В. Belocerkovskiy. - Kharkiv: NTU "KhPI", 2020. –URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47801>

6. Сергієнко О.А. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни “Економетрика” для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання [Електронний ресурс] / уклад.: О.А. Сергієнко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – 68 с.

7. Сергієнко О.А. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни “Торговельне підприємництво” для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання [Електронний ресурс] / уклад.: С. М. Шапран, О.А. Сергієнко; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 44 с.

8. Сергієнко О.А. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни “Біржова діяльність” для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання [Електронний ресурс] / уклад.: О.А. Сергієнко, С.О. Степурина; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 50 с.

Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection

1. Shapran E.M. Analytical management tools of industrial system strategic development / Shapran E. M. Sergienko O. A. Gaponenko O. E. Tatar M. S., Morozova N. L. // Revita ESPACIOS. – 2020. – Vol. 41 (№43). – p. 223–242. (**Scopus**) <https://www.revistaespacios.com/a20v41n43/20414317.html>

2. Guryanova Lidiya, Bolotova Olena, Gvozdytskyi Vitalii, Sergienko Olena / Long-term financial sustainability: An evaluation methodology with threats considerations / RIVISTA DI STUDI SULLA SOSTENIBILITA, 2020, No. 23 P. 47-69, DOI: 10.3280/RISS2020-001004 https://www.francoangeli.it/riviste/Scheda_Rivista.aspx?IDArticolo=66825&Tipo=ArticoloPDF (**Scopus**)

3. Nashchekina Olga, Sergienko Olena, Sosnov Igor, Tatar Maryna, Shapran Evgeniy / Model tools of credit risks assessment of agricultural enterprises in international trade CEUR Workshop Proceedings, 2020, 2649, p. 34-49 <http://ceur-ws.org/Vol-2649/> (**Scopus**)

4. Sergienko O. Cointegration evaluation tools for enterprises strategic development system upgrading / O. A. Sergienko, O.E. Shapran, M.S. Tatar, O.B. Belocerkovskiy, O.S. Druhova // Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики», Науково-практичне видання, ХННІ ДВНЗ УБС: Вип. 2 (№33), 2020 - С. 187-196 <https://doi.org/10.18371/.v2i33.2997> (**Web of Science**)

Статті у наукових фахових виданнях

1. Sergienko, O., Baranova, V., Stepurina, S., Lyashenko, V. (2020). Price Environment for Gold and Silver in the Context of the Development of COVID-19. Journal of Asian Multicultural

2. Сергієнко О.А. Моделювання інноваційної активності ієрархічних систем: оцінка дифузії та економічного ефекту наявного потенціалу та результатів / Манойленко О.В., Сергієнко О.А., Гапоненко О.Є. // Проблеми економіки. Науковий журнал. - Харків: НДЦ Індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД "ІНЖЕК", 2020. - №1(43). – С. 312-324. [2https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-1_0-pages-312_324.pdf](https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-1_0-pages-312_324.pdf)

3. Сергієнко О.А. Аналіз факторного простору показників ефективності логістичної діяльності за глобальними рейтинговими оцінками країн світу / Сергієнко О.А., Гапоненко О.Є. // Інфраструктура ринку Електронний науково-практичний журнал, Одеса, Випуск 39 - 2020. – С. 102-110. http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/39_2020_ukr/19.pdf

4. Сергієнко О.А. Прогнозування прибутковості підприємства ресторанного бізнесу та факторів впливу на його фінансові показники / Шапран Є.М., Сергієнко О.А., Білоцерківський О.Б. // «Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство» Випуск 30 (Ч2) - 2020. – С. 218-223. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/44.pdf

5. Білоцерківський О.Б., **Кочіна К.О.** Аналіз інформаційних систем управління торговельними підприємствами // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки): зб. наук. пр. – Харків: НТУ "ХПІ", 2020. – № 1. – С. 50-54.

Публікації у матеріалах конференцій

1. Білоцерківський О.Б., Шапран Є.М., Zakharchenko T.I. Проблеми впровадження crm-систем у діяльність торговельних підприємств і шляхи їх вирішення // Тези доповіді XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств» 26-28 листопада 2020 р. – Харків: ТОВ «Планета-Прінт». – С. 36.

2. Білоцерківський, О.Б. Роль торгівлі в економіці Харківської сучасному етапі розвитку / О.Б. Білоцерківський // Результати області на наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труды XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 3-5

3. Білоцерківський О.Б. Розвиток стартапів в Україні / О.Б. Білоцерківський, Засьтола Є.О. //: Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств Тези доповідей XIII міжнародної науково-практичної конференції (26-28 листопада 2020 р., Харків). Харків, НТУ «ХПІ». – С. 47-49.

4. Belocerkovskiy O.B. Research of current issues of trucking by road transport in Ukraine / Belocerkovskiy O.B., A. Shvets, V. Khalchenko // Теоретичні та практичні дослідження молодих науковців: матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції магістрантів та аспірантів (01-04 грудня 2020 року). – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – С. 256-257.

5. Білоцерківський О.Б. Роль торгівлі у соціально-економічному розвитку Харківської області / Білоцерківський О.Б.// Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 31 жовтня 2020 року. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 2020. С. 118-120.

6. Sergienko O.A. Justification of the implementation of self-organization processes at the micro and macro level / Dubrovina N., Sergienko O.A., Gaponenko O.E. // Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств: Тези доповідей XIII міжнародної науково-практичної конференції (26-28 листопада 2020 р., Харків). Харків, НТУ «ХПІ». 123 с. (С.55-57)

7. Сергієнко О.А. Алгоритм формування стратегії ціноутворення на підприємстві / Бутенко Є., Сергієнко О.А. // Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств: Тези доповідей XIII міжнародної науково-практичної конференції (26-28 листопада 2020 р., Харків). Харків, НТУ «ХПІ». 123 с. (С.39-41)

8. Sergienko O.A. Modeling logistic business processes and their improvements / Sergienko O.A., Khalchenko V., Shvets A. // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXVIII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2020, 28-30 жовтня 2020 р.: у 5 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – 351 с. (С. 19)

9. Сергієнко О.А. Статистичний аналіз розвитку ринку торгівельної нерухомості в Україні / Сергієнко О.А. // Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу» (Київ, 26-27 березня 2020 р) – С. 123 - 125.

10. Сергієнко, О.А., Подоляк, О.О., Рибалка, В.В. Маркетингова складова розвитку інноваційного підприємництва / О.А. Сергієнко, О.О. Подоляк, В.В. Рибалка // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 40–42

11. Сергієнко, О.А., Котюк Ю.В., Васильєва А.В. Управління мотивацією персоналу, зокрема нематеріальною, за досвідом іноземних підприємств / Сергієнко, О.А., Котюк Ю.В., Васильєва А.В. // XIV Міжнародна науково-практична конференція магістрантів та аспірантів «Теоретичні та практичні дослідження молодих науковців» (01–04 грудня 2020 року): матеріали конференції / за ред. проф. Є.І. Сокола. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. – 502 с. (С. 303-304)

12. Соснов І.І., Подоляк О.О., Рибалка В.В. Валідація ідеї стартапу // Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств», 26-28 листопада 2020 р. – Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – С. 48-49.

13. Соснов І.І., Алкіб Ахмед М. Мохаммед Алджалі. Сучасні системи продажу квитків на комбіновані поїздки в країнах ЄС // Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств», 26-28 листопада 2020 р. – Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – С. 50-52.

14. Соснов, І.І., П'ятничук, В.В. О конкуренції на європейському транспортному ринку / І.І. Соснов, В.В. П'ятничук // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 15– 17

15. Соснов, І.І., П'ятничук, В.В. Сутність та роль малого бізнесу в Україні / І.І. Соснов, В.В. П'ятничук // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 19–21

16. Шапран Є.М., Чіхладзе Г.К. Напрями оцінки фінансової діяльності підприємств малого бізнесу / Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств: Тези доповідей XIII міжнародної науково-практичної конференції (26-28 листопада 2020 р., Харків). Харків, НТУ «ХПІ». 123с. (С. 53-55)

17. Шапран, Є.М., Чіхладзе, В.В. Сутність бізнесу малого в розвитку соціально - економічної системи країни / Є.М. Шапран, В.В. Чіхладзе // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 17–19

Виконавці проекту:

- доктори наук: 1 кандидати наук: 5

- молоді вчені до 35 років ____, з них кандидатів ____, докторів ____; докторантів: ____; аспірантів ____ 1 ____
 - наукові працівники без ступеня ____;
 - інженерно-технічні кадри: ____, допоміжний персонал ____;
 - студенти ____.
- Р а з о м : 7

Виконавці проекту

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада і місце основної роботи	Вік
1	Сергієнко Олена Андріанівна	Кандидат економічних наук	доцент	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	41
2	Шапран Євген Миколайович	Доктор технічних наук	професор	Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	72
3	Білоцерківський Олександр Борисович	Кандидат технічних наук	доцент	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	42
4	Гапоненко Ольга Євгенівна	Кандидат економічних наук	доцент	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	41
5	Соснов Ігор Ігорович	Кандидат технічних наук	доцент	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	42
6	Степурина Світлана Олександрівна	Кандидат економічних наук	доцент	Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	41
7	Соколова Наталя Олександрівна	-	-	Здобувач кафедри підприємництва, торгівлі та експертизи товарів НТУ «ХП»	33

Керівник роботи

ПІБ: О.А. Сергієнко

Підпис _____

Дата: _____

Проректор

ПІБ: А.П. Марченко

Підпис _____

Дата: _____

Завідувач ВСтаМ

ПІБ: Т.Б Конотопська

Підпис _____

Дата: _____